

نمی‌کند بلکه باید براساس انتخاب خود وظیفه و مسئولیتی را نیز بپذیرد و پاسخ‌گوی انتخاب‌های خود باشد.

در برنامه آموزشی های اسکوپ هیچ برنامه‌ای منطبق بر حفظ کردن نیست. برای هر حرکت، فعالیت یا تصمیم کودک، دلیل و برهان خواسته می‌شود و کودک ترغیب می‌شود دلایلش را برای هر تصمیم و انتخاب بیان کند.

حوزه‌های آموزشی

مراکز آموزشی های اسکوپ در ده حوزه آموزشی با کودکان کار می‌کنند که عبارت‌اند از:

نمایش خلاق، زبان آموزی و سوادآموزی، ابتکار عمل و روابط اجتماعی، حرکت، موسیقی، طبقه‌بندی، مجموعه‌سازی، عدد، فضا و زمان.

مراکز اجراکننده الگوی های اسکوپ نمونه تمام‌عیاری از کودک‌محوری هستند. شاید بتوان گفت که هیچ نظام آموزشی‌ای تاکنون موفق نشده است کودک‌محوری را تا این حد کامل، دقیق و همه‌جانبه ببیند و اجرا کند. امتیاز دیگر این الگوی آموزشی نسبت به الگوهای مشابه خود - که عنوان کودک‌محوری را یدک می‌کشند - تمرکز بر تحول روانی از دیدگاه پیاژه است. از آنجا که یکی از اصول دیدگاه پیاژه فعالیت مستقیم و بی‌واسطه کودک با موضوع است و اینکه خود کودک باید به شیوه خود به درک آن برسد، به نوعی انحصاری‌ترین الگو و روشی به‌شمار می‌رود که به کودک‌محوری به‌معنای صحیح آن نزدیک شده است. خلاقیت بالا، اعتماد به نفس بی‌نظیر، کشف توانایی‌ها و کار مداوم روی استعدادها و در نهایت، موفقیت کودک در صحنه‌های زندگی بزرگ‌سالی محصول این الگوی آموزشی است.

پی‌نوشت

1. High - scope

منابع

۱. یوسفی، ناصر؛ رویکردهای آموزشی، چاپ اول، تهران، کارگاه کودک، ۱۳۹۱.
۲. www.highscope.com تهران، یونیسکف، ۱۳۷۸.

آشنایی با مراکز پیش دبستانی

خانه کودک

اشاره

خانم ماریا مونته‌سوری، مربی ایتالیایی، در مدارس خود به نام «خانه کودک» توانست روش کار و ویژگی‌های بنا نهاد که امروز نیز در کشورهای مختلف برای کودکان قابل اجراست. در اینجا به گزارش کوتاهی از مجتمع شهید مهدوی می‌پردازیم که مرکز پیش دبستانی آن با بهره‌گیری از تجارب ارزشمند مونته‌سوری اداره می‌شود.

پیش دبستان مجتمع آموزشی شهید مهدوی به نام «خانه کودک مجتمع مهدوی»، اولین پیش دبستان به شیوه مونته‌سوری، کار خود را در سال ۱۳۸۳ در ایران شروع کرد و هم‌اکنون با پویایی تمام به تلاش‌های خود در جهت رفع نیازهای واقعی کودکان در این سنین خاص و با توجه به فرهنگ مبتنی بر خداباوری ادامه می‌دهد.

این روش را به این دلیل انتخاب کردیم که با فلسفه آن - که اعتقاد به حضور دائمی خداوند در وجود کودک و رشد همه جانبه اوست - هم‌فکر و هم‌نوا هستیم: آموزش همه‌جانبه‌ای که به رشد طبیعی کودکان و گرایش فطری آن‌ها به یادگیری به‌یاد می‌دهد.

خانه کودک مجتمع آموزشی شهید مهدوی محیطی است مناسب برای رشد کودکان که هم بسیار زیباست و هم پر مهر همچون خانه. مدرسه‌ای است خانه مانند و مملو از محبت و وسایل کمک آموزشی. با این هدف که بتواند تجربه‌هایی فراوان برای زندگی واقعی کودکان فراهم کند. این روش موفقیت‌های تحصیلی آینده‌کودکان را با برنامه درسی منظم، جذاب و در عین حال انعطاف‌پذیر خود پی‌ریزی می‌کند. اندیشمند شهیر، دکتر ماریا مونته‌سوری، براساس تجارب و مشاهدات علمی خود اصل پذیرفته شده «از کودک پیروی کنید» را محور کار این روش قرار می‌دهد. بدان معنا که باید به هر کودکی کمک شود تا خودش براساس نیاز و سرعت طبیعی خویش، جایگاهش را در پیرامون کشف کند. کودکان این سن به‌طور ذاتی به تجربه‌های حسی و فعالیت‌های

مجتمع آموزشی شهید مهدوی

واقعی زندگی علاقه‌مندند. از این رو آموزش مونته‌سوری طوری طراحی شده است که امکان کارها و تعاملات واقعی را در محیطی جذاب مهیا کند تا کودکان یاد بگیرند که مستقل رشد کنند.

چالش‌ها و روش‌های آموزش در خانه کودک

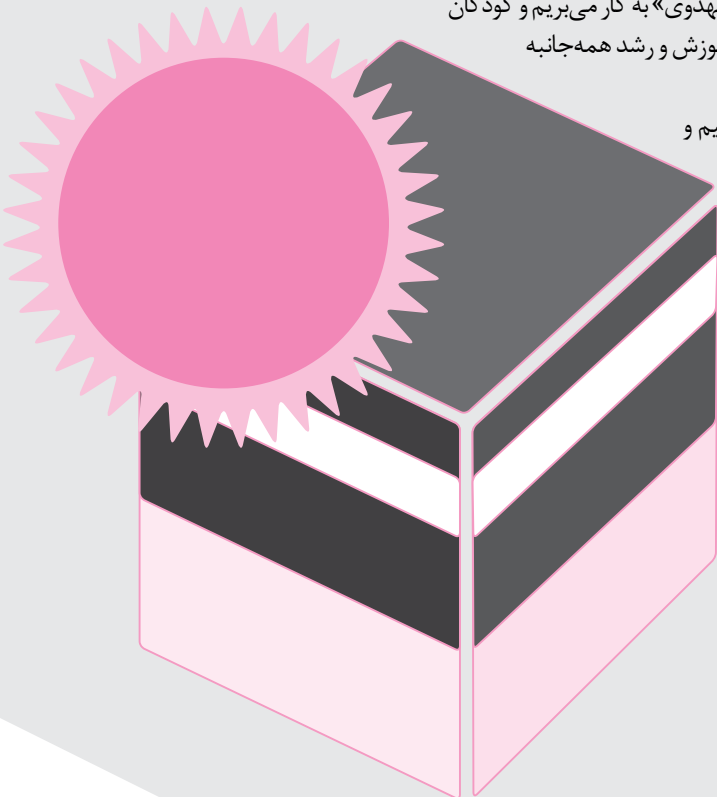
بومی‌سازی روش‌های آموزش کودک‌محور و چگونگی استفاده از ابزارهای سالم و آموزنده همواره یکی از دغدغه‌های مهم مادر بخش آموزش کودک بوده است. بدین منظور، همگام با اکثر دست‌اندرکاران آموزش کودکان تلاش کرده‌ایم با درگیر کردن و تشویق آن‌ها به استفاده از ابزارهای مفید، متناسب با سن و پایه تحصیلی‌شان و سیر در طبیعت و محیط زندگی واقع آن‌ها بستر مفید و کارآمدی برای آموزش کودکانمان در «خانه کودک مهدوی» فراهم کنیم که خوشبختانه، در این کار به میزان چشم‌گیری موفق بوده‌ایم.

اتکای اصلی ما در این رویکرد بر استفاده از آموزه‌های دینی و باورهای فرهنگی و ادبی کشور است. توجه ما برای گزینش این رویکرد، که امروزه اکثر کارشناسان سراسر جهان جهان‌شمولی و کارایی آن را تأیید می‌کنند، و تنها ضرورت پیش رو به کارگیری این مواد و محتویات در قالب‌های نوین و مورد پذیرش کودکان و نوجوانان است. از سوی دیگر، آشنا ساختن کودکان و نوجوانان با مسائل و میراث فرهنگی خود از جنبه‌های مورد تأکید است که ما این مهم را در «خانه کودک مجتمع آموزشی شهید مهدوی» به کار می‌بریم و کودکان را از طریق آشناسازی آن‌ها با هویت بومی خود برای ورود به مراحل بعدی آموزش و رشد همه‌جانبه در عرصه مادیات و معنویات آماده می‌کنیم.

نمایش و قصه‌گویی از متداول‌ترین روش‌های آموزش شعائر، مفاهیم و

آموزه‌های دینی به کودکان است. در ادامه، نمونه‌ای از نحوه آموزش یک باور دینی در «خانه کودک مجتمع آموزشی شهید مهدوی» ارائه می‌شود.

معلم ماکت خانه خدا را در نمازخانه مدرسه گذاشت. همه بچه‌ها لباس احرام به تن کردند و لبیک‌گویان همراه معلم وارد نمازخانه شدند، طواف کردند و همه با هم حاجی شدند. بعد از آن، به کلاس برگشتند. در این زمان، همه‌گونه پرسش درباره چستی، چرایی و چگونگی مراسم شروع شد. معلم باحوصله به پرسش‌های کودکانه اما عمیق بچه‌ها پاسخ می‌داد. از فردا همه به هم حاج خانم می‌گفتند و از خاطره‌های بسیار خوبی که بعد از آن، در خانه برایشان اتفاق افتاده بود، حرف می‌زدند. بعضی بچه‌ها که پیش از آن با خانواده‌هایشان به مکه رفته بودند، خوشحال بودند که این بار همراه دوستان و آموزگار خود این مراسم زیبا را به جا آورده‌اند.

کلیدواژه‌ها: مالزی، برنامه آموزشی، آموزش پیش دبستانی، اهداف آموزشی

مالزی از توسعه یافته ترین کشورهای آسیای جنوب شرقی از نظر اقتصادی است که در عین حال از تنوع فرهنگی زیادی برخوردار است.

این کشور از دو خشکی مجزا تشکیل شده است که شبه جزیره مالی و بورنئو خوانده می شوند.

پایتخت مالزی «کوالالامپور» است اما وزارت خانه ها و مراکز اداری این کشور، در شهر تازه تأسیس «پوتراجایا» مستقرند.

این کشور با کشورهای تایلند، اندونزی، سنگاپور، برونئی و فیلیپین همسایه است و در نزدیکی خط استوا قرار دارد؛ به همین دلیل آب و هوای استوایی دارد و پوشیده از جنگل های انبوه است.

کشور فدراتیو مالزی استقلال خود را در ۳۱ آگوست ۱۹۵۷ به دست آورد. این کشور در گذشته جزء قلمرو امپراتوری بریتانیا محسوب می شد.

مالزی در سال های اخیر به برنامه های توسعه ای روی آورده و از همین رو در زمره کشورهای صنعتی جهان قرار گرفته است.

کشور مالزی برای آموزش نوآموزان در دوره پیش دبستانی و مهد کودک اهمیت زیادی قائل است و از همین رو دو مرکز مهد و آمادگی یا دوره پیش دبستانی را به منظور آماده کردن نوآموزان برای ورود به مدرسه و جامعه طراحی کرده است. دوره پیش دبستانی و آمادگی در مالزی رسمی و اجباری نیست. با این حال، دولت و خانواده های مالزیایی تأکید فراوانی بر شرکت کودکان در این دوره دارند. اکنون بیش از ۸۰ درصد کودکان چهار و پنج ساله مالزیایی در کلاس های پیش دبستانی حضور می یابند که تأثیر بسیاری بر فرایند آموزشی آنان دارد. به عقیده مقامات مالزیایی، برنامه های آموزشی مراحل آغازین کودکی در آماده سازی کودکان برای برخورد با مسائل و مشکلات آینده اهمیت بسیار دارند. بدین منظور ایجاد این مراکز در این کشور پیش بینی شده است. در مالزی، کلاس های مهد کودک دست کم با حضور چهار کودک تشکیل می شود و در قبال آموزش و نگهداری کودکان هزینه هایی نیز از آنان دریافت می گردد.

این مراکز که کودکان زیر چهار سال

را هم می پذیرند، به دو دسته مراکز خانگی و عمومی تقسیم می شوند. مراکز خانگی کمتر از ده و مراکز عمومی بیش از ده کودک را می پذیرند. این مراکز به صورت نیمه وقت یا تمام وقت به مراقبت از کودکان می پردازند. آموزش پیش دبستانی و آمادگی یک دوره غیر رسمی و اختیاری در مالزی است که به آموزش کودکان چهار تا پنج سال می پردازد. طول مدت حضور کودکان در این مراکز یک تا دو سال است. مراکز یاد شده که بیشتر به صورت خصوصی اداره می شود، در مراکز شهری از تراکم بیشتری برخوردارند. شهریه مراکز یاد شده متفاوت است و اغلب با محاسبه هزینه ثابت و براساس نرخ تقاضا تعیین می شود. با این حال، وزارت آموزش و سازمان های دولتی آموزش پیش دبستانی برای کودکان قشرهای کم درآمد شهری و روستایی را به طور رایگان یا با کمترین شهریه برگزار می کنند و اولویت پذیرش در این کلاس ها با افرادی است که توان پرداخت شهریه

پیش دبستانی
 در کشورهای دیگر

